

HƯỚNG DẪN HS

TỰ HỌC

ÔN TẬP, CỦNG CỐ

KIẾN THỨC CƠ BẢN HK2

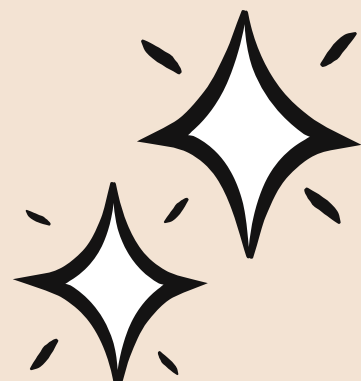
MA TRẬN KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ II
MÔN: NGỮ VĂN – KHỐI 6 (Năm học: 2024 – 2025)

Hình thức kiểm tra: Trắc nghiệm kết hợp tự luận

Thời gian làm bài: 90 phút

Nội dung giới hạn: Tuần 1 đến tuần 13 học kì 2 năm học 2024 – 2025

TT	Kĩ năng	Nội dung/đơn vị kiến thức	Mức độ						Tổng % điểm
			Nhận biết		Thông hiểu		Vận dụng		
			TNKQ	TL	TNKQ	TL	TNKQ	TL	
1	Đọc hiểu	Ngữ liệu ngoài sách giáo khoa: - Truyện ngắn. - Thơ tự do. - Từ đa nghĩa, từ đồng âm. - Từ mượn.	5	0	3	2	0	1	60%
2	Viết	- Viết bài văn trình bày ý kiến về một hiện tượng trong đời sống - Kể lại một trải nghiệm của bản thân.	0	0	0	0	0	1	40%
Tổng			5	0	3	2	0	2	
Tỉ lệ			20%		40%		40%		100%

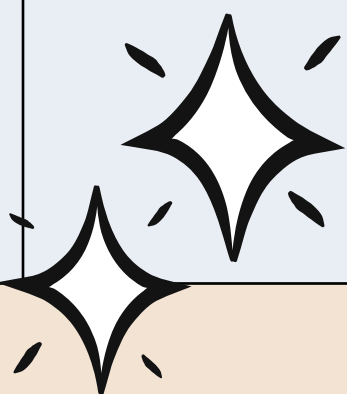

Phần 1: VĂN BẢN

a. Truyện ngắn

Văn bản	Tác giả	Ngôi kể	Nhân vật chính	Nội dung chính
<i>Gió lạnh đầu mùa</i>	Thạch Lam	Thứ ba	Lan và Sơn	Ca ngợi tình yêu thương chia sẻ ấm áp của những người nghèo với nhau.
<i>Tuổi thơ tôi</i>	Nguyễn Nhật Ánh	Thứ nhất	Lợi	Khẳng định ý nghĩa của sự cảm thông, thấu hiểu và tha thứ trong cuộc sống.
<i>Lẵng quả thông</i>	Pao-tốp-xơ-ki (Nga)	Thứ ba	Đa-ni	Câu chuyện kể về cách tặng quà và món quà của nhạc sĩ E-đơ-va Gờ-ric tặng cô bé Đa-ni, tác giả khẳng định giá trị của món quà tinh thần và của âm nhạc đối với tâm hồn con người.
<i>Con muốn làm một cái cây</i>	Võ Thu Hương	Thứ ba	Bum	Truyện Con muốn làm một cái cây kể về kỉ niệm thời thơ ấu gắn bó với thiên nhiên, với người ông nhân hậu và ước mơ được sống trong một không gian quen thuộc của đứa trẻ.

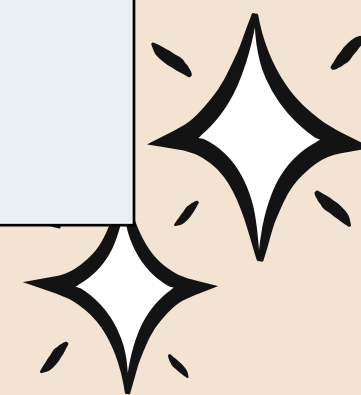

Phần 1: VĂN BẢN

b. Thơ có yếu tố tự sự và biểu cảm

Văn bản	Tác giả	Nhân vật trữ tình	Chủ đề	Nội dung chính
<i>Những cánh buồm</i>	Hoàng Trung Thông	Cha và con trai	Tình phụ tử	- Tình cảm cha con thân thiết, tràn đầy yêu thương - Ca ngợi ước mơ khám phá cuộc sống của trẻ thơ.
<i>Mây và sóng</i>	Ta-go	Em bé	Tình mẫu tử	- Ngợi ca tình mẫu tử thiêng liêng, bất diệt. - Triết lí sâu xa.

Phần 1: VĂN BẢN

c. Văn nghị luận

VB	Ý kiến	Lí lẽ và bằng chứng
Học thầy, học bạn	Học từ thầy là quan trọng	- Lí lẽ 1: Dân ta có truyền thống tôn sư trọng đạo. - Lí lẽ 2: Cần một người thầy hiểu biết, giàu kinh nghiệm. • Bằng chứng: Thầy Ve-rốc-chi-o dạy dỗ Lê-ô-na-đô Đa Vin- chi thành tài.
	Học từ bạn bè cũng rất cần thiết	- Lí lẽ: Học từ bạn, đồng trang lứa, cùng hứng thú, cùng tâm lí thì việc học hỏi, truyền thụ cho nhau có phần thoải mái, dễ chịu hơn. • Bằng chứng: Thảo luận nhóm là một phương pháp học từ bạn hiệu quả để mỗi thành viên đều tích lũy được tri thức cho mình.
Bàn về nhân vật Thánh Gióng	Thánh Gióng là một nhân vật phi thường.	- Lí lẽ 1: Thánh Gióng hội tụ những đặc điểm phi thường. • Bằng chứng: những chi tiết về sự thụ thai thần kì của bà mẹ Gióng, Gióng bay về trời... - Lí lẽ 2: Ở Gióng có cả sức mạnh của thể lực và sức mạnh của tinh thần, ý chí. • Bằng chứng: 3 tuổi bỗng cất tiếng nói, Gióng lớn nhanh như thổi, nhổ bụi tre đánh giặc...
	Thánh Gióng cũng mang những nét bình thường của con người trần thế.	- Lí lẽ 1: Nguồn gốc, lai lịch của Gióng rõ ràng, cụ thể và xác định. • Bằng chứng: Gióng là một con Người, một con người của làng Phù Đổng, nước Văn Lang, đời Hùng Vương thứ sáu. - Lí lẽ 2: Quá trình ra đời, trưởng thành và chiến thắng giặc ngoại xâm của Gióng đều gắn với những người dân bình dị. • Bằng chứng: Gióng vẫn phải "nằm trong bụng mẹ", "vẫn phải uống nước, ăn cơm với cà", vẫn mặc quần áo bằng vải của dân làng Phù Đổng, ...

Phần 2: TIẾNG VIỆT

1. Từ mượn; Yếu tố Hán Việt:

- Từ mượn là từ vay mượn của tiếng nước ngoài để biểu thị những sự vật, hiện tượng, đặc điểm ... mà tiếng Việt chưa có từ thích hợp để biểu thị.

Ví dụ: Tráng sĩ, hải sản, gia nhân, radio, axit...

* Lí do mượn:

- Do từ thuần Việt còn thiếu để gọi tên sự vật.
- Để làm giàu thêm cho vốn từ của mình.

* Nguyên tắc mượn:

- Mượn khi cần tạo sự trang trọng, nhã nhặn, lịch sự.
- Không lạm dụng từ mượn gây khó hiểu làm mất đi sự giàu đẹp và trong sáng của tiếng Việt.

2. Lựa chọn cấu trúc câu và tác dụng của nó:

- Thay đổi trật tự các thành phần câu nhằm nhấn mạnh đối tượng được nói đến.
- Viết câu nhiều vị ngữ giúp cho việc miêu tả đối tượng được cụ thể, sinh động hơn.

BÀI TẬP ĐỌC HIỂU

Đề 1: Em hãy đọc kĩ đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi

“Hiện nay rác thải đang trở thành vấn đề cấp thiết của xã hội khi ở đâu ta cũng bắt gặp những túi rác vứt đầy đường trên vỉa hè. Ở những nơi công cộng người dân càng không có ý thức khi vứt rác, vỏ bánh kẹo ngay đó mà thùng rác cách họ không xa. Một số nơi công cộng sau những dịp lễ tết hay hội chợ lại trở thành những đồng rác vứt tràn lan. Thật khủng khiếp khi chứng kiến cảnh tượng này. Hay ở công viên nơi vui chơi giải trí của mọi người với những đồ ăn nhanh, đồ uống, kem nhưng ăn xong thì họ lại tiện tay vứt luôn xuống đất mà không suy nghĩ gì mặc dù đó là nơi công cộng có nhiều người qua lại. Hay một số người lại có những hành động vô văn hóa khi đang ở nơi công cộng.”

(Nguồn internet)

BÀI TẬP ĐỌC HIỂU – Đề 1

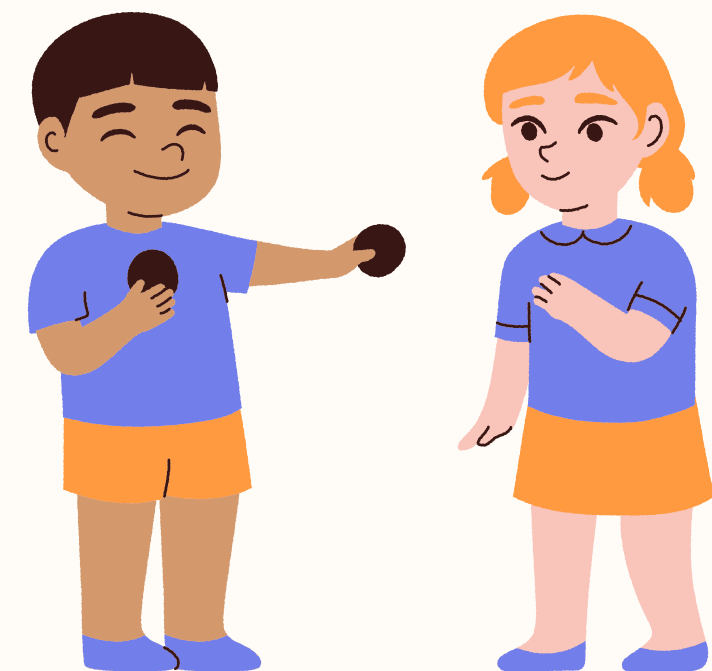
Câu 1: Xác định phương thức biểu đạt chính trong đoạn văn trên.

Câu 2: Tác giả đưa ra ý kiến gì?

Câu 3: Chỉ ra những thói quen xấu của con người có trong đoạn văn trên?

Câu 4: Tìm từ mượn và cho biết các từ đó được mượn từ đâu.

Câu 5: Viết 1 đoạn văn ngắn (3-5 câu) đưa ra lời khuyên về việc giữ gìn vệ sinh nơi công cộng.

GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ 1

Câu 1: Phương thức biểu đạt chính của đoạn văn : Nghị luận.

Câu 2: Tác giả đưa ra ý kiến về việc con người xả rác bừa bãi nơi công cộng.

Câu 3

- Những thói quen xấu của con người: vứt rác, vỏ bánh kẹo ngay đó mà thùng rác cách họ không xa, đồ ăn nhanh, đồ uống, kem nhưng ăn xong thì họ lại tiện tay vứt luôn xuống đất mà không suy nghĩ. Hay một số người lại có những hành động vô văn hóa khi đang ở nơi công cộng.

Câu 4: Từ mượn Hán Việt (công cộng, công viên, ...)

Câu 5

- Học sinh đảm bảo hình thức của đoạn văn
- Nội dung dựa trên các ý: tầm quan trọng của việc giữ gìn vệ sinh nơi công cộng, lợi ích, lời khuyên.

BÀI TẬP ĐỌC HIỂU

ĐỀ 2: Đọc đoạn trích sau và trả lời câu hỏi

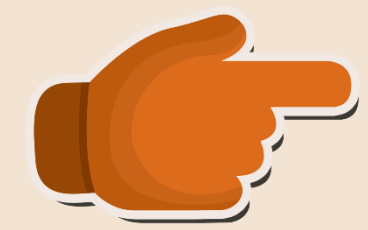
Đi để con được choáng ngợp trước đại dương mênh mông... rung động trước một cánh đồng xanh mướt... hồi hộp nín thở trước những rặng núi hùng vĩ... Đi để con biết mùi mặn của mồ hôi, mùi gió ngai ngái trước cơn dông... đi để con biết kết nối với người lạ, thử những món chưa từng ăn. Đi để con biết cách leo núi, lội ruộng, luân hang, đốt lửa, nấu cơm, sơ cứu vết thương... Đi để khi trở về con thấy yêu thêm cái nhà nhỏ của mình.

Tại sao người ta phải bỏ cả đồng tiền, khổ sở đày ải để leo lên đỉnh Everest? Tại sao người ta phải luyện tập thể lực cả tháng trời rồi đáp máy bay tới Việt Nam, mò mẫm trèo đèo lội suối để tới hang Sơn Đoòng? Cảnh đẹp chỉ là một phần. Quan trọng là cái thú vị của quá trình chinh phục và khám phá. Sống là phải được nếm trải cảm giác sung sướng không thể diễn tả của khoảnh khắc “A ha, ta đã làm được!”. Nó đã lắm. Không ngôn từ nào tả được!

Mấy mùa Tết gần đây nhà mình sắm Tết chỉ khoảng vài trăm ngàn. Dọn tủ lạnh và thùng rác thật sạch để có thể đi 10 ngày về không bị bốc mùi. Lên đường!

Những chuyến đi, luôn luôn tốt hơn! Nước chảy là nước trong, nước đọng là nước bẩn. Có câu nói rằng: “Nếu con người sinh ra chỉ để ở chết dí ở một chỗ, thì người ta đã không cần đôi chân làm gì”. Dù với ngàn năm văn hoá lúa nước, ông bà mình khá lười dịch chuyển thì cũng phải công nhận “đi một ngày đàng học một sàng khôn” mà.

(Trích *Con nghĩ đi, mẹ không biết!*, Thu Hà, NXB Văn học, 2016, tr. 198-199),

BÀI TẬP ĐỌC HIỂU – Đề 2

Câu 1. Đoạn trích mang hình thức là lời tâm sự của ai với ai?

Câu 2. Theo tác giả, một trong các mục đích của những chuyến đi là gì?

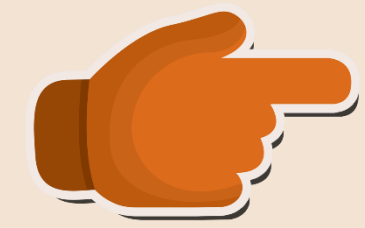
Câu 3. Theo đoạn trích, điều quan trọng nhất của việc trèo lên đỉnh Everest hay tới hang Sơn Đoòng là gì?

Câu 4. Tìm 1 từ mượn trong câu “*Đi để con được choáng ngợp trước đại dương mênh mông*”

Câu 5. Em có đồng tình với quan điểm sống của tác giả được nêu trong đoạn trích? Vì sao?

Câu 6. Em hãy tìm một từ có chứa yếu tố Hán Việt “gia” và đặt câu với từ vừa tìm được.

GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ 2

Câu 1. Đoạn trích mang hình thức là lời tâm sự của mẹ với con

Câu 2. Theo tác giả, một trong các mục đích của những chuyến đi là: Đi để thêm yêu ngôi nhà của mình khi trở về

Câu 3. Theo đoạn trích, điều quan trọng nhất của việc trèo lên đỉnh Everest hay tới hang Sơn Đoòng là niềm vui, cái thú vị của quá trình chinh phục và khám phá

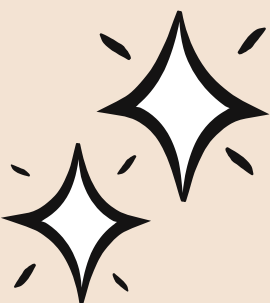
Câu 4. Từ mượn: “đại dương”

Câu 5. - Khái quát được quan điểm của tác giả trong đoạn trích, trả lời được đồng tình/ không đồng tình

- Nêu được lí do vì sao: Đi để trải nghiệm, mở rộng tầm hiểu biết, nuôi dưỡng tâm hồn

Câu 6.

- Từ có chứa yếu tố Hán Việt “gia”: gia đình
- Học sinh đặt câu phù hợp, đảm bảo hình thức.

BÀI TẬP ĐỌC HIỂU

Đề 3: Đọc đoạn thơ sau và thực hiện yêu cầu bên dưới.

Những cánh buồm

*Cha lại dắt con đi trên cát mịn
Ánh nắng chảy đầy vai,
Cha trầm ngâm nhìn mãi cuối chân trời.
Con lại trở cánh buồm xa nói khẽ:
“Cha mượn cho con cánh buồm trắng nhé
Để con đi ...”*

(Hoàng Trung Thông – SGK/ Ngữ Văn 6 HKII)

BÀI TẬP ĐỌC HIỂU – Đề 3

Câu 1. Xác định thể thơ của đoạn thơ trên

Câu 2. Từ “đi” trong câu “*Để con đi*” là nghĩa gốc hay nghĩa chuyển. Em đặt câu với từ “đi”.

Câu 3. Hãy chỉ ra và phân tích tác dụng biện pháp tu từ trong câu thơ.

Cha lại dắt con đi trên cát mịn

Ánh nắng chảy đầy vai

Câu 4. Mỗi người chúng ta ai cũng có quê hương, nơi mình được sinh ra, nơi bình yên và xinh đẹp để trở về sau những ngày học tập và lao động vất vả. Em hãy viết một đoạn văn ngắn (khoảng 4-6 dòng) thể hiện tình yêu, niềm tự hào về quê hương của mình.

GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ 3

Câu 1: Thể thơ: Tự do

Câu 2: - Nghĩa gốc
- Ví dụ: Em đang đi chơi

Câu 3: - Biện pháp tu từ: ẩn dụ “ánh nắng chảy”

- Tác dụng: Thể hiện những giọt mồ hôi của người cha trong quá trình nuôi dưỡng, dìu dắt con thành người.

Câu 4: * Mở đoạn: Giới thiệu về quê hương, nơi mình được sinh ra, lớn lên, nơi đã từng gắn bó với bản thân, với gia đình

* Thân đoạn:

- Vẻ đẹp của thiên nhiên, sự giàu đẹp của quê hương hay lịch sử hào hùng của quê hương, ...

- Thể hiện tình cảm, suy nghĩ của bản thân đối với quê hương

* Kết đoạn: Ý thức gìn giữ và lòng biết ơn đối với quê hương, động cơ học tập để xây dựng quê hương giàu đẹp hơn.

LƯU Ý: NỘI DUNG CHỈ MANG TÍNH
CHẤT HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC
CÙNG CỐ KIẾN THỨC, KHÔNG PHẢI
ĐỀ CƯƠNG.

